

בִּימָא, וַיֵּדַע לְאַשְׁלֵמָא רוּחָא דְזַעְפָּא דִּימָא, כִּינּוּ
 דְסָלִיק דָּא עָלֵיהּ דִּימָא, שְׂכִיד מְרוּגְזָא, וְנִיחָא
 אֲשַׁתְּבַח, וּכְדִין כְּלָהוּ אַרְבִּין אֲזֵלִין בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל,
 וְלֹא סָטָאן לִימִינָא וּשְׂמָאלָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב,
 (תהלים קד) שָׁם אָנִיּוֹת יִהְלֹכוּן לְוַיְתָן זֶה יַצְרֹתָ לְשַׁחֵק
 בּוֹ. זֶה דִּיִּיקָא. וְכָל נוּיֵי יַמָּא מִתְּכַנְשִׁין לְאַתְרֵיהּ.
 וְכָל אֵינּוֹן חִיּוּן חֲדָאן עָלֵהּ, וְחִיּוּן חֲקֵלָא עֲלָאָה
 חֲדָאן, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (איוב מ) וְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה
 יִשְׁחָקוּ שָׁם.

תָּא חַי, כְּנִינָא דְלַעִילָא, אֵית לְתַתָּא. כְּנִינָא
 דְלַתַּתָּא, אֵית כְּנִינָא דְלַעִילָא, אֵית
 לַעִילָא כְּנִינָא עֲלָאָה. כְּנִינָא דְלַעִילָא אֵית לְתַתָּא.
 כְּנִינָא דְלַתַּתָּא, אֵית כְּנִינָא תַתָּאָה.

גוֹפָא דְהַחַוָּא יַמָּא, הָא אֲתַעֲרָנָא לְחַבְרָנָא, אֲזַרְכָּא

לשון הקודש

וְכָל אוֹתָן חַיּוֹת שְׂמַחוֹת עָלֵיהּ, וְחַיּוֹת
 הַשָּׂדֶה הַעֲלִיּוֹנוֹת שְׂמַחוֹת. זֶהוּ שְׂכַתוּב
 (איוב מ) וְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה יִשְׁחָקוּ שָׁם.

כֹּא רְאָה, כְּמוֹ שְׂלַמְעֵלָה יֵשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ
 שְׂלַמְעֵלָה יֵשׁ בָּיִם. כְּמוֹ שְׂלַמְעֵלָה יֵשׁ
 לְמַעְלָה בָּיִם הַעֲלִיּוֹן. כְּגוֹן שְׂלַמְעֵלָה יֵשׁ
 לְמַטָּה. כְּגוֹן שְׂלַמְעֵלָה יֵשׁ בָּיִם הַתַּחְתּוֹן.
 חֲגוּפָא שֶׁל אוֹתוֹ הַיָּם, הָרִי הַתְּעוֹרְרוֹנוֹ

עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת, פֶּרַט לְאוֹתָהּ שְׂעָה שְׂבָא
 מִנְהִיג אַחַד שֶׁל הַיָּם וְיוֹצֵא לְהַשְׁלִים רוּחַ
 שֶׁל זַעַף הַיָּם. כִּינּוּן שְׂעָה עוֹלָה עַל הַיָּם,
 שׁוֹבֵד מְרָגְזוֹ, וְנִמְצָאֵת מְנוּחָה. וְאִז כֹּל
 הָאֲנִיּוֹת הוֹלְכוֹת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא סוּטוֹת
 לְיָמִין וְלְשְׂמָאל. זֶהוּ שְׂכַתוּב שָׁם אָנִיּוֹת
 יִהְלֹכוּן לְוַיְתָן זֶה יַצְרֹתָ לְשַׁחֵק בּוֹ. זֶה
 דְּוָקָא. וְכָל דְּגֵי הַיָּם מִתְּכַנְשִׁים לְמִקּוּמָם,

וּפּוֹתֶיָא, רִישָׁא וּדְרֻעִין וְשַׁעְרֵי גּוּפָא, כְּלָא כְּמָה
 דְּאַצְטְרִיד, וְכְלָא בְּשִׁמְיָה אֶתְקָרִי. וּכְגֻזְזָא דָּא
 לְתַתָּא לִימָא דְלְתַתָּא, הָכִי גַמִּי רִישָׁא דִימָא,
 וּדְרוּעִין דִימָא, וְגוּפָא דִימָא.

כְּתִיב (בראשית מט) זְבוּלוֹן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן. וְהָא יִמָּא
 חַד תְּהוּהוּ בְּעַדְבֵיהּ אֶלָּא מָאִי לְחוֹף
 יַמִּים, וְדָאִי אִוְקְמוּהָ חֲבַרְיָא בְּרֻזָּא עֲלָאָה. וְיִרְכָּתוּ
 עַל צִידוֹן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שמות א) יֹצְאֵי יַרְדֵּן יַעֲקֹב.
 זְבוּלוֹן שׁוֹקֵא דִימִינָא דְגּוּפָא תְּהוּהוּ, וַיִּם כְּנַרְתַּת תְּהוּהוּ
 בְּעַדְבֵיהּ, וּמַחְבָּא אֲשֶׁתִּכַּח חֲלֹזוֹן לְתַכְלֵתָא.

תָּא תְּזִי, כְּמָה רְתִיכִין עַל רְתִיכִין אֲשֶׁתִּכְחוּ,
 וְגִלְגְּלוּי דְרְתִיכָא רְתִיכִין בְּכַהֲלוֹ, וְלָא
 מִתְעַכְבִּי אֵינוֹן סְמְכֵי רְתִיכָא, לְנִטְלָא עֲלִיהוֹן. וְכֵן
 כְּלָחוּ. (נ"א וְהָא וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת בְּכַהֲלוֹ) תָּא תְּזִי, רְתִיכָא דִי

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּסוּד עֲלִיוֹן. וְיִרְכָּתוּ עַל צִידוֹן, כְּנִטְלָא
 (שמות א) יֹצְאֵי יַרְדֵּן יַעֲקֹב. זְבוּלוֹן הִיָּה שׁוֹק
 הַיַּמִּין שֶׁל הַגּוֹף, וַיִּם כְּנַרְתַּת הִיָּה בְּגוּרְלוֹ,
 וּמִכָּאן נִמְצָא הַחֲלֹזוֹן שֶׁל הַתְּכֵלֶת.

כָּא רָאָה, כְּמָה מְרַכְבּוֹת עַל מְרַכְבּוֹת
 נִמְצָאוּ, וְגִלְגְּלוּי הַמְרַכְבָּה רְצִים בְּחַפְזוֹן,
 וְלָא מִתְעַכְבִּים אוֹתָם תּוֹמְכֵי הַמְרַכְבָּה
 לְנַסֵּעַ עֲלֵיהֶם, וְכֵן כְּלָם (וְכָאן וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדוֹת,

לְחַבְרִינֹן, אַרְבֵּי וְרַחֲבֵי, רֵאשׁ וּזְרוּעוֹת
 וְשַׁעְרוֹת הַגּוֹף, הַכֹּל כְּמוֹ שַׁעְרִידָה, וְהַכֹּל
 נִקְרָא בְּשֵׁמוֹ. וְכִמוֹ זֶה לְמַטָּה לַיָּם
 שְׁלֻמְטָה, כִּדְ גַם הָרֵאשׁ שֶׁל הַיָּם וּזְרוּעוֹת
 הַיָּם וְגוֹף הַיָּם.

כְּתוּב (בראשית מט) זְבוּלוֹן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן.
 וְהָרֵי יָם אַחַד הִיָּה בְּגוּרְלוֹ, אֶלָּא מָה זֶה
 לְחוֹף יַמִּים? וְדָאִי שְׁבָאָרוּהָ הַחֲבַרְיִים

מִמָּנָא עַל מִצְרָאֵי, (אי תימא) אוֹקְמוּהָ, רְתִיבָא
 שְׁלִימָתָא לָא אֲשַׁתְּבַח, דְּהָא כְּתִיב וַיִּסַּר אֶת אֹפְנֵי
 מַרְכָּבוֹתָיו, כַּמָּה רְתִיבִין הָיוּ, דְּהוּוּ נְטֻלִין עַל חַד
 סָמִיךְ גַּלְגַּלָּא, דְּאִתְּפַקְדוּ עֲלֵיהוּ, בִּיּוֹן דְּאִתְּעַבְרָא הָאֵי
 מִשּׁוּלְטָנוּתָא דִּילֵיהּ, כְּלָהוּ רְתִיבִין אִתְּעַבְרוּ
 מִשּׁוּלְטָנֵיהוֹן, וְלֹא נְטֻלוּ. כְּדִין כְּלָהוּ לְתַתָּא אִתְּעַבְרוּ
 מִשּׁוּלְטָנוּתָא, דְּכְתִיב, (ירמיה מו) עַל מִצְרַיִם וְעַל פְּרַעֲה
 וְעַל הַבְּטָחִים (דף מ"ט ע"א) בּוּ.

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא, שְׁלִטְנוּתָא דְּמִצְרַיִם שְׁלִיט עַל כָּל
 שְׂאֵר עַמִּין, בִּיּוֹן דְּאִתְּבַר חֵילָא דְּמִצְרַיִם,
 אִתְּבַר חֵילָא דְּשְׂאֵר עַמִּין. מְנַלן, דְּכְתִיב, (שמות טו) אִזְ
 נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אֲדוֹם וְגו'. וְכְתִיב (שמות טו) שָׁמְעוּ עַמִּים
 יִרְגָּזוּן וְגו'. כְּגִין דְּכְלָהוּ הָיוּ אֲחִידִין בְּפִלְחָנָא
 דְּמִצְרַיִם, וְאֲחִידִין בְּמִצְרַיִם לְסִיּוּעָא דְּלַהוֹן. וּבַהֲהוּא

לשון הקודש

שְׁפָתוֹב עַל מִצְרַיִם (ירמיה מו) וְעַל פְּרַעֲה
 וְעַל הַבְּטָחִים בּוּ.

וּבְאִתּוֹ זְמַן הַשְּׁלִיט שֶׁל מִצְרַיִם שְׁלִט
 עַל כָּל שְׂאֵר הָעַמִּים. בִּיּוֹן שְׁהַעֲבַר כַּח
 מִצְרַיִם, נִשְׁבַּר כַּח שְׂאֵר הָעַמִּים. מִגִּין
 לְנוּ? שְׁפָתוֹב אִזְ נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אֲדוֹם וְגו',
 וְכְתוּב שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן וְגו'. מִשּׁוּם
 שְׁכָלָם הָיוּ אֲחוּזִים בְּפִלְחָן שֶׁל הַמִּצְרַיִם,

בַּחֲפוּזִין. בֵּא רְאֵה, הַמְּרַכְבָּה הַמְּמַנָּה עַל
 הַמִּצְרַיִם, (אם תאמר) פְּרִשׁוּהָ, לֹא נִמְצְאָת
 מְרַכְבָּה שְׁלֵמָה, שְׁהָרִי כְּתוּב וַיִּסַּר אֶת
 אֹפְנֵי מַרְכָּבוֹתָיו. כַּמָּה מַרְכָּבוֹת הָיוּ שְׁהָיוּ
 נוֹסְעִים עַל תּוֹמֵךְ גַּלְגַּל אֶחָד, שְׁנִפְקְדוּ
 עֲלֵיהֶם. בִּיּוֹן שְׁזָה הָעֵבֶר מִשְׁלֹטוֹנוּ, כָּל
 הַמְּרַכָּבוֹת הָעֵבֶרוּ מִשְׁלֹטוֹנָם וְלֹא נִסְעוּ.
 אִזְ כָּלָם לְמַטָּה הָעֵבֶרוּ מִשְׁלֹטוֹנָם,

וּמָנָא, בְּלָהוּ בְעָאן לְסִיּוּעָא דְמַצְרַיִם, לְאַתְתְּקַפָּא.
 וְעַל דָּא, פִּיּוּן דְשִׁמְעוּ גְבוּרָן דְעַבְדֵי קַדְשָׁא בְרִיד
 הוּא בְּמַצְרַיִם, רָפוּ יְדֵיהוֹן, וְלֹא יָכִילוּ לְמִיקָם,
 וְאַזְדַּעְזְעוּ כְּלָהוּ, וְאַתְּבְּרוּ (משולשליהון) מִשׁוּלְטַנְתְּהוֹן.

וְדָאִי כִּד אַתְּבַר חֵילָא דְלָהוֹן לְעֵילָא, אַתְּבַר חֵילָא
 דְכָל אֵינּוֹן דְאַחִידֵן בֵּיהּ, פִּיּוּן דְאַתְּבַר חֵילָא
 דְכְּלָהוּ לְעֵילָא, כָּל חֵינֵי דְלִתְתָּא אַתְּבְּרוּ, בְּגִין (ההיא)
 הָאִי חֵילָא דְאַתְּבַר בְּקַדְמוּתָא. וּבְגִין כֶּךָ וַיִּסַּר אֶת
 אַפְּן מְרַבְּבוֹתָיו כְּתִיב. וַיִּנְהַגְהוּ בַּכְּבֹדוֹת, דְּהָא כִּד
 דָּא אַתְּבַר, לָא הוּוּ אֶזְלוּן.

תָּא חָזִי דְהָכִי הוּא, דְּלֹא כְּתִיב וַיִּסַּר אֶת אוֹפְנֵי
 מְרַבְּבוֹתָיו, אוֹ אוֹפְן מְרַבְּבוֹתוֹ, אֶלָּא וַיִּסַּר אֶת
 אוֹפְן מְרַבְּבוֹתָיו. בְּגִין הָאִי חֵילָא, דְכְּלָהוּ הוּוּ
 מִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ. (הכי אקרוין)

לשון הקודש

שְׁלֹמֹסָה נִשְׁבְּרוּ מִשׁוּם וְאוֹתוֹן הִכְתָּה הַזֶּה
 שְׁנִשְׁבַּר בְּתַחֲלָה, וּמִשׁוּם כֶּךָ וַיִּסַּר אֶת
 אַפְּן מְרַבְּבוֹתָיו כְּתוּב, וַיִּנְהַגְהוּ בַּכְּבֹדוֹת,
 שְׁתָּרֵי כְּשִׁזָּה נִשְׁבַּר, לֹא הָיוּ הוֹלְכִים.
 בַּא וּרְאָה שְׁכָךְ הוּא, שְׁלֹא כְּתוּב וַיִּסַּר
 אֶת אוֹפְנֵי מְרַבְּבוֹתָיו, אוֹ אוֹפְן מְרַבְּבוֹתוֹ,
 אֶלָּא וַיִּסַּר אֶת אַפְּן מְרַבְּבוֹתָיו, מִשׁוּם
 שְׁכַח זֶה שְׁכָלָם הָיוּ נִדְבָקִים בּוֹ.

וְאַחוּזִים בְּמַצְרַיִם לְסִיּוּעַ שְׁלָהֶם. וּבְאוֹתוֹ
 זְמַן כָּלֶם בְּקִשְׁוּ אֶת הַסִּיּוּעַ שֶׁל מַצְרַיִם
 לְהִתְחַזֵּק. וְעַל זֶה, פִּיּוּן שִׁשְׁמְעוּ אֶת
 הַגְּבוּרוֹת שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּמַצְרַיִם, רָפוּ יְדֵיהֶם וְלֹא יָכִילוּ לַעֲמֹד,
 וּכְלֶם הִזְדַּעְזְעוּ וְנִשְׁבְּרוּ מִשְׁלֹטוֹנָם.
 וְדָאִי שְׁכָשְׁנִשְׁבַּר כַּחֶם לְמַעְלָה, שְׁנִשְׁבַּר
 כַּחֶם שֶׁל כָּל אוֹתָם שְׁאַחוּזִים בּוֹ. פִּיּוּן
 שְׁנִשְׁבַּר הִכְתָּה שֶׁל כָּלֶם לְמַעְלָה, כָּל אֵלֶּה

וְתוֹ, וַיִּסַּר אֶת אוֹפֵן מִרְכַּבֹּתָיו, תָּא חָזִי, (וַיִּסַּר אֶת אוֹפֵן מִרְכַּבֹּתָיו) וּזְבָאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֶשָׁא בְרִידָה הוּא אֶתְרַעֵי בְהוּ, לְאֶתְדַבְּקָא בְהוּ, וּלְמַחְוֵי לְהוּ חוֹלְקָה, וּלְמַחְוֵי אֵינוֹן חוֹלְקֵיהּ. הָדָא הוּא דְכִתְיב, (דְּבָרִים יג) וּבוֹ תִדְבַּקוֹן. וּכְתִיב (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם תִּדְבְּקוּם בְּיָי' אֱלֹהֵיכֶם, בְּיָי' מִמֶּשׁ. וּכְתִיב (תְּהִלִּים קל"ה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. וּכְתִיב (דְּבָרִים לב) כִּי חִלַּק יִי' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. דְּאַפִּיק לֹון מְזֻרְעָא קַדִּישָׁא, לְמַחְוֵי חוֹלְקֵיהּ, וְעַל דָּא יְהֵב לֹון אוֹרֵייתָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, גְּנִיזָא תִרֵי אֶלְפִין שְׁנִין, עַד לָא יִתְבַּרֵי עֲלִמָא, וְהָא אֶתְמַר. וּבְגִין רַחֲמוֹתָא דִּילֵיהּ יְתֵבָא לְיִשְׂרָאֵל, לְמַתְדָּ אֶבְתְּרָהּ, וּלְאֶתְדַבְּקָא בָהּ.

תָּא חָזִי, כָּל מְשִׁירֵין דְלַעֲיָלָא, וְכָל אֵינוֹן רְתִיכִין, כְּלָהוּ אֶחֱידָן אֶלִין בְּאֶלִין, דְרַגְוִין בְּדְרַגְוִין, אֶלִין עֲלִאִין, וְאֶלִין תַּתְאִין, וְהָא אוֹקְמוּתָהּ, דְכִתְיב, (תְּהִלִּים

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְעוֹד וַיִּסַּר אֶת אוֹפֵן מִרְכַּבֹּתָיו - בַּא רְאָה, אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָהֶם לְהִדְבֵּק בָּהֶם וּלְהִיזוֹת לָהֶם חֲלָק, וְשֶׁהֵם יִהְיוּ בְחֲלָקוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (דְּבָרִים יג) וּבוֹ תִדְבַּקוֹן. וְכִתוּב (שֵׁם ד) וְאַתֶּם תִּדְבְּקוּם בְּה' אֱלֹהֵיכֶם. בְּה' מִמֶּשׁ. וְכִתוּב (תְּהִלִּים קל"ה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. וְכִתוּב כִּי חִלַּק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל

נַחֲלָתוֹ. שְׁהוּצִיא אוֹתָם מְזֻרְעַ קְדוּשׁ לְהִיזוֹת חֲלָקוֹ, וְעַל זֶה נִתֵּן לָהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה וְגִנּוּזָה אֶלְפִים שְׁנַיִם עַד שֶׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם, וְהָרִי זֶה נֶאֱמַר. וּמִשׁוֹם אֶהְבְּתוּ נִתֵּן אוֹתָהּ לְיִשְׂרָאֵל לְלָכֵת אַחֲרֶיהָ וּלְדַבֵּק בָּהּ. בַּא רְאָה, כָּל הַמַּחְנוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְכָל אוֹתָן מִרְכַּבֹּת, כָּלָם אֶחָזִים אֱלֹה

(קד) זֶה הַיָּם גָּדוֹל. וְחִיּוֹתָא קַדִּישָׁא עָלֶיהָ, וּבְלָהוּ אוּבְלוֹסִין וּמִשְׁרִיין, בְּלָהוּ נְטָלִין תַּחֲזוֹת יָדָה, עַל מִימְרָה נְטָלִין, וְעַל מִימְרָה שְׂרָאן. בְּעֲדָנָא דְהִיא נְטָלָא, בְּלָהוּ נְטָלִין, בְּגִין דְּבְלָהוּ אַחֲדָן בְּה. (אמר ר' יצחק).

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַעֵי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַעְבְּרָא לְאוּבְלוֹסִין דְּפִרְעָה לְתַתָּא, אַעְבְּרָ בְּקַדְמִיתָא לְתַתָּא חִילָא דְלַהוֹן, כְּמָה דְאוּקִימְנָא. מַה עֵבֶד. אַעְבְּרָ וְסָלִיק תְּהוּא אַתָּר קַדִּישָׁא עֲלָאָה, דְּתַתָּא מִדְּבַר (פ"י מְנַהִיג) לְכָל אֵינּוֹן רְתִיכִין, בִּיּוֹן דְּתַתָּא אַסְתְּלִיק, הִנְהוּ בְּלָהוּ מִשְׁרִיין לָא יָכִילוּ לְדַבְּרָא, בִּיּוֹן דְּאֵינּוֹן לָא יָכִילוּ, תְּהוּא מְמַנָּא דְּמַצְרָאֵי אַעְבְּרוּ לִיהָ מִשׁוּלְטָנִיָּה, וְאַעְבְּרָ בְּנוֹרָא דְדָלִיק, וּבְדִין שְׁלִטְנוֹתָא דְּמַצְרָאֵי אַתְעָדִי. וְעַל דָּא, אָנוּסָה מִפְּנֵי

לשון הקודש

הַעֲבִיר בַּתְּחִלָּה אֶת אוֹתוֹ כִּתְּשֵׁלְהֶם כְּמוֹ שֶׁהַקְּמָנוּ. מַה עָשָׂה? הַעֲבִיר וְסָלַק אוֹתוֹ מְקוֹם קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹן שְׁהִיָּה מְנַהִיג אֶת כָּל אוֹתָן הַמְּרַכְּבוֹת. בִּיּוֹן שְׁזַה הַסְתַּלֵּק, כָּל הַמְּחַנְנוֹת הִלְלוּ לָא יָכִילוּ לְהַתְנַהֵג. וּבִיּוֹן שְׁלֵא יָכִילוּ, הַעֲבִיר מִשְׁלִטוֹנוֹ אוֹתוֹ הַמְּמַנָּה שֶׁל מַצְרַיִם וְהַעֲבִיר בְּאֵשׁ דּוֹלְקָתָהּ, וְאִזּוֹ הַשְּׁלִיט שֶׁל הַמַּצְרַיִם הוֹזַז, וְעַל זֶה אָנוּסָה מִפְּנֵי

בְּאֵלָהּ, דְּרַגּוֹת בְּדְרַגּוֹת. אֵלּוּ עֲלִיּוֹנִים, וְאֵלּוּ תַּחְתּוֹנִים, וְהָרִי פְּרֻשׁוֹהָ, שְׁכַתוֹב (תהלים קד) זֶה הַיָּם גָּדוֹל. וְחִיָּה קְדוּשָׁה עָלֶיךָ, וְכָל הָאוּבְלוֹסִים וְהַמְּחַנְנוֹת, כְּלָם נוֹסְעִים תַּחַת יָדֶיהָ. עַל מַאֲמְרָה נוֹסְעִים וְעַל מַאֲמְרָה חוֹנִים. בְּזִמְנָן שְׁהִיא נוֹסְעַת, כְּלָם נוֹסְעִים, מִשׁוּם שֶׁכְּלָם אַחוּזִים בְּהָ. וּבֵא רְאָה, בְּשַׁעָה שְׂרָעָה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת אוּבְלוֹסֵי פִרְעָה לְמִטָּה,

יִשְׂרָאֵל. מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּחֲמוּ מִמָּנָא דְּמַצְרַיִם
אֶתּוּקַד בְּנוּרָא.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּשַׁעֲתָא דְּקָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְיַמָּא,
קָרָא קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא לְמִמָּנָא רַבְרָבָא דְּעַל
יַמָּא, אָמַר לִיה, בְּשַׁעֲתָא דְּעַבְדִּית אֲנָא עֲלֵמָא,
מְנִיתִי לָךְ עַל יַמָּא, וְתַנַּאי אִית לִי עַל יַמָּא, דִּי
יְבוּע מִימּוֹי מְקַמִּי בְּנִי. הַשְׁתָּא מָטָא עַדְנָא,
דִּיעְבְּרוּן בְּנֵי בְּנוֹ יַמָּא. לְבַתָּר מַה כְּתִיב, וַיָּשָׁב הַיָּם
לְפָנֹת בְּקָר לְאִיתָנוּ. מָאֵי לְאִיתָנוּ, לְתַנַּאי דְּהִתּוּה
לִיה בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בַד בָּרָא עֲלֵמָא.

וַתְּהוּ יִשְׂרָאֵל שְׂרָאן עַל יַמָּא, וַתְּהוּ יִשְׂרָאֵל חֲמָאן,
גְּלַגְלֵי יַמָּא סְלִקִין וְנַחְתִּין, זְקַפּוּ עֵינֵיהוּ,
וַחֲמוּ לְפָרְעָה וְלֹאֻכְלוּסִין דִּילִיה, דְּחִילוּ וַצַּעְקוּ.
וְהָא אֶתְמַר. הַיָּם רָאָה, מָה חֲמָא יַמָּא. אַרְוֵנָא

לשון הקודש

שִׁיעְבְּרוּ בְּנֵי בְּתוּךְ הַיָּם. מַה כְּתוּב אַחַר
כֵּן? וַיָּשָׁב הַיָּם לְפָנֹת בְּקָר לְאִיתָנוּ. מַה
זֶה לְאִיתָנוּ? לְתַנַּאי שְׁהִיה לּוֹ עִם הַקְּדוּשָׁא
בְּרוּךְ הוּא בְּשַׁבְּרָא אֶת הָעוֹלָם.

וַתְּהוּ יִשְׂרָאֵל חֲמוֹנִים עַל הַיָּם, וַתְּהוּ
יִשְׂרָאֵל רוֹאִים אֶת גְּלֵי הַיָּם עוֹלִים
וַיִּזְרְדִים. הַרִימוּ עֵינֵיהֶם, וְרָאוּ אֶת פְּרַעֲה
וְהֹאֻכְלוּסִים שְׁלוֹ, וּפְחָדוּ וַצַּעְקוּ, וַתְּהִי

יִשְׂרָאֵל. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׂרָאוּ אֶת
הַמִּמָּנָה שֶׁל מַצְרַיִם נִשְׂרַף בְּאֵשׁ.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, בְּשַׁעֲתָא שְׁקָרְבוּ יִשְׂרָאֵל
לַיָּם, קָרָא הַקְּדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְמִמָּנָה
הַגְּדוֹל שֶׁעַל הַיָּם וְאָמַר לוֹ: בְּשַׁעֲתָא
שֶׁעֲשִׂיתִי אֶת הָעוֹלָם, מְנִיתִי אוֹתְךָ עַל
הַיָּם, וְתַנַּאי יֵשׁ לִי עַל הַיָּם – שְׂיִקְרַע אֶת
מִימּוֹי מִלְּפָנַי בְּנִי, הַגִּיעַ הַזְּמַן עֲבָשׁוּ